

งานเดี่ยว
การสังเกตและการวิเคราะห์การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเล่น
ของเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

นำเสนอ

อาจารย์โสภิตา โครตโนนกอก

โดย

นางวาสนา ต่อชีพ
รหัสนักศึกษา 571031321021

หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต (สาขานครราชสีมา)
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561

งานเดี่ยว

การสังเกตและการวิเคราะห์การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน

ชื่อของเล่น/ภาพ	ส่งเสริมพัฒนาการด้านใด	สอดคล้องกับทฤษฎีพัฒนาการการเล่น	สอดคล้องกับการทำงานของสมองส่วนหน้า EF	แนวคิดทฤษฎี
 การปั้นแป้งโดว์ ชั้นปฐมวัย2 ศพด.บ้านโคกมั่งงอย อ.คอนสวรรค์ จ.ชัยภูมิ นางวาสนา ต่อชีพ ครูประจำชั้น	การเล่นที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านความคิดสร้างสรรค์	✋-การเล่นทำให้เด็กพัฒนากระบวนการทางความคิด ในเชิงสร้างสรรค์ จากการลงมือกระทำ ทดลอง การแยกแยะ เปรียบเทียบ สัมผัสด้วยตนเอง ก่อให้เกิดการเรียนรู้และความคิดใหม่ๆ ขึ้น ทำให้เด็กเรียนรู้การสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง	ด้านการริเริ่มลงมือทำ (Initiating) หมายถึง ความสามารถในการริเริ่มและลงมือทำงานตามที่คิด มีทักษะในการริเริ่มสร้างสรรค์แนวทางในการทำสิ่งต่าง ๆ เมื่อคิดแล้วก็ลงมือทำให้ ความคิดของตนปรากฏขึ้นจริง ไม่โอ้อ้อ ผัดวันประกันพรุ่ง	โฟรเบลเป็นคนแรกที่เชื่อว่าการเรียนรู้ของเด็กเกิดจากการเล่น และการนำการเล่นมาใช้ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็ก โฟรเบลเชื่อว่าพัฒนาการตามธรรมชาติของเด็กเกิดขึ้นโดยการเล่น และจนทุกวันนี้การจัดการศึกษานี้จะนำการเล่นเข้ามาใช้ในหลักสูตรของเด็กปฐมวัย” (เยาวพา เตชะคุปต์, 2546: 35 อ้างถึงใน ดวงตา เจริญทรัพย์,

 จับคู่รูปทรงเลขาชนิด ชั้น ปฐมวัย2 ศพด.บ้านโคกมั่งงอย อ.คอนสวรรค์ จ.ชัยภูมิ นางวาสนา ต่อชีพ ครูประจำชั้น	การเล่นที่ส่งเสริม พัฒนาการด้านสติ ปัญญา	☛การเล่นสร้างเสริม ปัญญาไม่ว่าจะเล่น อะไรก็ตามเด็กจะได้ สังเกตค้นคว้าหยาบ จับ สัมผัสสิ่งต่างๆ เด็กจะได้เรียนรู้การ คิด การแก้ปัญหา ในขณะที่เล่นด้วย ตนเอง การเล่นเป็น การช่วย กระตุ้น พัฒนาทางสติปัญญา ได้ โดยเฉพาะการ เล่นที่เด็กต้องคิดหา วิธีการต่างๆ ฝึก ความสามารถใน การแก้ปัญหา การ วางแผน การตัดสินใจ การใช้สื่อสารและ การพัฒนาการทาง ภาษา	สร้างประสบการณ์ พัฒนาทักษะสมอง EF ผ่านเกม เกมพวกจับคู่ แยก กลุ่ม เปรียบเทียบ จิกซอร์ บิงโก ฯลฯ ล้วนแล้วแต่เป็นกิจกรรมที่ ช่วยส่งเสริม การยืดหยุ่นความคิด ช่วยพัฒนาทักษะ สมอง EF ทั้งการคิด หาทางออกใหม่ การใช้ความจำ การ มีสมาธิจดจ่อ การ คิดวางแผน และการ คิดไปข้างหน้า	ฌอง เพียเจต์ (Jean Piaget) นักจิตวิทยา ชาวสวิสซึ่งได้ศึกษา ค้นคว้าเรื่อง พัฒนาการทาง สติ ปัญญาของเด็กตั้งแต่ แรกเกิด ต่อเนื่องไป จนถึงภาวะสูงสุดของ การคิดการเข้าใจ เพียเจต์ อธิบายไว้ว่า ในชีวิตของเรานั้น จะต้องมีการปรับตัว อยู่เสมอทั้งทาง ด้านสรีระ และด้าน ความคิดความเข้าใจ เพื่อให้เกิดความ สมดุล การปรับตัวนั้น อาศัยกระบวนการ พื้นฐานสองแบบซึ่ง ทำงานต่อเนื่องกัน สนับสนุนกันและมี อาจขาดจากกันได้ เพียเจต์เรียกกระบวนการ ทั้งสองนี้ว่า Assimilation และ Accommodation
  ชุดสื่อพัฒนา EF เล่นล้อมรัก ศพด.บ้านโคกมั่ง งอย อ.คอนสวรรค์ จ.ชัยภูมิ	การเล่นที่ส่งเสริม การกระตุ้นสมองส่วน ต่างๆ	☛การเล่นที่กระตุ้น สมองเป็นการเล่น สร้างเสริมปัญญาไม่ว่า จะเล่นอะไรก็ตาม เด็กจะได้สังเกต ค้นคว้าหยาบจับ สัมผัสสิ่งต่างๆ เด็ก จะได้เรียนรู้การคิด การแก้ปัญหา ใน ขณะเล่นด้วยตนเอง การเล่นเป็นการช่วย กระตุ้นพัฒนาทางสติ ปัญญาได้ โดยเฉพาะ การเล่นที่เด็กต้อง คิดหาวิธีการต่างๆ ฝึก ความสามารถใน การแก้ปัญหา การ วางแผน การตัดสินใจ	สร้างประสบการณ์ พัฒนาทักษะสมอง EF ผ่านเกม ช่วยพัฒนาทักษะ สมอง EF ทั้งการคิด หาทางออกใหม่ การใช้ความจำ การ มีสมาธิจดจ่อ การ คิดวางแผน และการ คิดไปข้างหน้า	แนวคิดและทฤษฎี ของฌอง เพียเจต์ (Jean Piaget) ฌอง เพียเจต์ (Jean Piaget) นักจิตวิทยา ชาวสวิสซึ่งได้ศึกษา ค้นคว้าเรื่อง พัฒนาการทาง สติ ปัญญาของเด็กตั้งแต่ แรกเกิด

สภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียน

ชื่อของเล่น/ภาพ	ส่งเสริมพัฒนาการด้านใด	สอดคล้องกับทฤษฎีพัฒนาการการเล่น	สอดคล้องกับการทำงานของสมองส่วนหน้า EF	แนวคิดทฤษฎี
 การเตะลูกฟุตบอลที่สนามหญ้า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโคกมั่งงอย อ.คอนสวรรค์ จ.ชัยภูมิ	เป็นการเล่นที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม	การเล่นจะช่วยให้เด็กสามารถพัฒนาตนเองใน ด้านสังคมด้วยการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับผู้อื่น เด็กจะเรียนรู้ที่จะสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่นได้ง่าย โดยผ่านการเล่นที่เด็กสามารถเล่นกับเพื่อนรุ่นเดียวกัน ต่างอายุกัน หรือเล่นกับผู้ใหญ่ได้ ก่อให้เกิดการ สังเกตผู้อื่นและสามารถปรับตัวเข้าผู้อื่นได้เป็นอย่างดี	สร้างประสบการณ์พัฒนาทักษะสมอง EF จากกิจกรรมกลุ่ม การทำงานกลุ่ม นอกจากพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กแล้ว ที่สำคัญจะช่วยพัฒนา ทักษะสมอง EF ช่วยพัฒนาความใส่ใจจดจ่อ ในเด็ก เสริมความจำ ได้ฝึกคิดวิเคราะห์ และพัฒนาการประเมิน ตนเอง	ไวโกตสกี เชื่อว่าปฏิสัมพันธ์ทางสังคมที่เกิดขึ้นขณะเล่น มีความจำเป็นต่อพัฒนาการเด็ก โดยผ่านปฏิกิริยาทางสังคม เด็กจะเรียนรู้ด้านภาษาและทักษะทางสังคม ได้แก่ การมีส่วนร่วมและความร่วมมือ ซึ่งจะส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาสำหรับไวโกตสกี การที่ครูเล่นกับเด็กนั้นสำคัญ เท่าๆกับ เด็กเล่นกับเพื่อน ซึ่งจากความเชื่อดังกล่าว การเล่นจะพัฒนาสติปัญญาและพัฒนา ด้านสังคมไปพร้อมกันด้วย
 การเล่นปีนป่ายศพด.บ้าน โคกมั่งงอย อ.คอนสวรรค์ จ.ชัยภูมิ	การเล่นที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย	พัฒนาการด้านร่างกาย โดยเฉพาะกล้ามเนื้อส่วนต่างๆ ที่สำคัญ คือกล้ามเนื้อมัดใหญ่และกล้ามเนื้อมัดเล็ก ซึ่งเป็นสิ่งที่เด็กควรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ช่วยทำให้เด็กปลดปล่อยพลังงานเกินที่ร่างกายมีออกมา พร้อมกับการเล่นในอิริยาบถต่างๆ ทำให้กลไก ของร่างกายได้พัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ	สร้างประสบการณ์พัฒนาทักษะสมอง EF ผ่านการเคลื่อนไหวและเพลง ฝึกการเคลื่อนไหวร่างกายในหลากหลายรูปแบบ เช่น ได้เครื่องเล่นสนาม เดินบนไม้ทรงตัว เล่นไม้กระดก เป็นต้น นอกจากนี้ การเติมอุปกรณ์ลงไปบ้าง เพื่อให้เด็กต้องฝึกการแก้ปัญหา ก็จะช่วย ให้ทั้ง สนุกและพัฒนาทักษะสมอง EF ไปด้วย	โฟรเบลเป็นคนแรกที่เชื่อว่าการเรียนรู้ของเด็กเกิดจากการ เล่น และการนำการเล่นมาใช้ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็ก โฟรเบลเชื่อว่าพัฒนาการตามธรรมชาติของเด็กเกิดขึ้นโดยการ เล่น และจนทุกวันนี้การจัดการศึกษานี้จะนำการเล่นเข้ามาใช้ในหลักสูตรของเด็กปฐมวัย” (เยาเวพาเดชะคุปต์, 2546: 35 อ้างถึงใน ดวงตาเจริญทรัพย์,

การเล่นทราย
ศพด.บ้าน โคกมั่งงอย
อ.คอนสวรรค์
จ.ชัยภูมิ

เป็นการเล่นที่ส่งเสริม
พัฒนาการด้านการ
เล่นอิสระ

การจัดทรายให้เด็ก
เล่นเป็นการตอบสนอง
ธรรมชาติของเด็กปฐมวัยที่ชอบเล่น
จับ สัมผัส สิ่งต่างๆ
รอบตัว และสร้างสรรค์
ตามจินตนาการ
ทรายจึงเป็นสิ่งที่เด็ก
ชอบเล่น ทั้งทรายที่
เปียกน้ำ ทรายแห้ง
เด็กจะเล่นก่อเป็นรูป
ร่างต่างๆ และสมมติ
ว่าเป็นสิ่งนั้น

สร้างประสบการณ์พัฒนาทักษะสมอง
EF ด้วยการเล่นอิสระ
การเล่นอิสระ(Free
Play)คือการให้เด็ก
กำหนดเป้าหมาย
การเล่นหรือ
กิจกรรม ด้วยตนเอง
อย่างมีอิสระ

แนวคิดและทฤษฎี
การเล่นของฟรีดริช
โฟรเบล (Friedrich
Froebel)
ฟรีดริช โฟรเบล
(Friedrich Froebel)
นักการศึกษาและผู้
นำทางการศึกษาอนุ
บาลชาว เยอรมัน ซึ่ง
เยาเวา เดชะคุปต์
กล่าวว่า “โฟรเบล
เป็นคนแรกที่เชื่อว่
การเรียนรู้ของเด็ก
เกิดจากการ เล่นและ
การนำการเล่นมาใช้
ในการจัดการศึกษา
สำหรับเด็ก
โฟรเบลเชื่อว่าพัฒนา
การตามธรรมชาติ
ของเด็กเกิดขึ้นโดย
การเล่น

